

УДК 373.5.016:821.161.2

Л. П. Чайка,

вчитель-методист Комунального закладу «Луцький навчально-виховний комплекс
„Гімназія № 14 імені Василя Сухомлинського” Луцької міської ради Волинської області»

Сценарій презентації книжки «Що забула борсучиха?»

Подано результати роботи учнів над міні-проектом – ознайомленням із книжкою Валентини Штинько «Що забула борсучиха?».

Використання проектних технологій заохочує молодших школярів до читання, підсилює їх прагнення до дослідництва, дає змогу працювати в команді, нестандартно мислити й діяти, бачити кінцевий результат своєї діяльності.

Подані матеріали є зразком практичної основи організації проекту, підказкою для виконання проектів та презентації результатів роботи. Зібрані матеріали можуть бути використані класоводами, вихователями.

Ключові слова: міні-проект, нова книга, автор книги, художник-ілюстратор, видавництво, герої книги, людські якості героїв, цікаві відомості.

Chaika L. P. Scenario of Presentation of the Book „What has Badger Forgotten?».

The results of pupils' mini-project concerning acquaintance with Valentyna Shtynko's book „What has badger forgotten?» are given.

Use of design technologies encourages the younger schoolchildren in reading, strengthens their aspiration to research activity, allows to work in team, to think and work non-standard, to see the result of the activity.

The materials are given as an example of a practical basis of the organization of the project, the help for implementation of projects and presentation of work results.

Collected materials can be used by class teachers and tutors.

Key words: mini-project, a new book, author, illustrator, publishing house, heroes of the book, human qualities of heroes, interesting information.

I. Проблема: ознайомлення з новою книгою та знайомство з її авторами.

Завдання: прочитати нову книгу, дізнатися про її авторів; удосконалювати навички виразного читання; розвивати дослідницькі якості; виховувати інтерес до читання, бажання ділитися прочитаним з друзями.

II. Планування роботи

1. Обговорити важливість втілення проекту.

2. Визначитись із продуктом, який буде створений у процесі вирішення поставленої проблеми.

3. Розподілити обов'язки між учасниками проекту.

4. Виконати свою частину роботи.

5. Підготувати презентацію книги.

6. Виступити із презентацією збірки перед батьками та учнями початкової школи й НВК.

III. Пошук інформації та її систематизація.

IV. Матеріали, зібрані у процесі вирішення поставленої проблеми: цікаві відомості про героїв книжки – звірят, приказки, прислів'я, вислови, ігри про них, ілюстрації до віршів книги, вірші школярів, математичні дослідження за матеріалами книги.

V. Сценарій презентації книги «Що забула борсучиха?».

Звучить пісня «Вітальна».

Вчитель: Шановні присутні! Дорога класна родино! Раді вітати вас на нашому святі – зустрічі з новою книгою «Що забула борсучиха?» та одним з її авторів Валентиною Штинько.

У народі кажуть:

Хліб живить тіло, а книга – розум.

Книга допоможе у труді, виручить у біді.

Розум без книги – що птах без крил.

Книга – ключ до знань.

Учню без книги – як без рук.

Читання – ось краще навчання.

Книга нам несе чудовий

Знань незлічений запас.

Світ яскравий, кольоровий

Відкривається для нас.

Все, про що не здогадався,

Навіть думати не міг,

Чи не знав, чи сумнівався,

Ми дізнаємося з книг.

Звідки сніг береться в хмарі?

Чом метелиця бува?

Чом води нема в Сахарі?

Розкриває всі дива.

Книги вчать відважними,

Правдивими рости,

Любити природу,

Свій край берегти.

Ми з ними добріші,

В усьому сильніші,

Мудріші, дружніші

Та ще й веселіші.

Сьогодні на нашому святі

Книгу нову будем вітати.

З нею диво заїде до кімнати,

Засяє зоря, гойднуться моря.

Пісні й вірші будуть лунати,

Про все, що серцю близьке, будемо читати.

Вчитель: Про все, що серцю близьке, розповідається у цій чудовій книжці з такою цікавою назвою: «Що забула борсучиха?» А зараз ви дізнаєтеся про те, як ця книга потрапила у наш 1-А клас. Розпочалося все з однієї розмови...

(Двоє дітей розглядають книжку).

Дівчинка: Антоне, попросімо матусю купити цю книжку чудову, щоб ми краще пізнавали українську мову.

Хлопчик: Я цю книжечку в крамниці вчора розглядав. На ній погляд зупинив і вже не відірвав.

Дівчинка: Вірші в ній веселі, цікаві.

Хлопчик: А малюнки світлі, яскраві.

Мама: Діти, книжку я вам куплю, бо читати й я люблю. З книжкою добре проводжу свій час, давня дружба із нею у нас.

Хлопчик: Я із книгою звик дружить, без доброї книги ніяк не прожить.

Дівчинка: Давай-но, Антоне, до дітей з книгою підем і сторіночки у ній перегорнем.

Діти разом: Ви нам цю книгу покажіть і про неї розкажіть.

Дівчинка: А книга ця – «Що забула борсучиха?».

Хлопчик: Автор її – Валентина Штинько. Художник-ілюстратор – Валентина Михальська.

Дівчинка: Рік народження книги – 2014-й.

Хлопчик: Видавництво – «Місійна книжкова фабрика „Християнське життя”».

Вчитель: А хочете дізнатися, що відбувалося з книгою до того, як вона потрапила на прилавок магазину?

Мандрувала книжечка по лісу.

Жовте листя падало до ніг.

Вийшла білка, сіла на горісі:

– Заходьте до мене! Дам горіх!

– Дякую! – сказала чемно книжка. –

Певне, добрий твій горіх на смак,

Та спішу, аж заболіли ніжки,

До дітей я поспішаю так.

Мандрувала книжечка по полю,

Їжачки їй заступили путь:

– Ти куди спішиш? Та лиш поволі!

Яблучка у нас у ямці ждуть!

– Дякую! – сказала чемно книжка. –

Яблучка смачні пізніше з'їм!

А тепер спішу, аж гнуться ніжки.

Дітям радість принести усім.

Мандрувала книжечка у парку.

З дерева їй білка оком: блим!

– Походи та прогуляйся з нами!

Ти куди спішиш та ще за чим?

Але книжка далі поспішала,

Де з віконця, з-поза занавіс

Вже давненько діти виглядали,

Щоб їм книжку хтось нову приніс.

При столі засіли в крузі діти.

Книжечку читали цілий день.

За вікном осінній віяв вітер.

Бився дощ об шибку: брень та брень!

Вчитель: Ось яку дорогу пройшла ця книга, перш ніж потрапила до нас. А знаєте, діти не просто читали нову книгу, а й дружно працювали над міні-проектом «Здрастуй, книжечко нова!», під час якого дізнавалися про героїв книжки – звіряток, записували про них приказки, прислів'я, вислови, ігри, малювали свої ілюстрації, склали власні вірші та провели деякі математичні дослідження. Тому...

Цікаву мандрівку

Проведімо нині,

Де дії звіряток

Близькі для людини.

Де борсучиха все уміє,

Лис улову радіє,

Де дідусева наука

Повчальна для внука.

Зайчик неслухняний,

Найвірніші друзі,

Песик, білочка й ведмедик –

Всі зібрались в лузі.

Всі: А далі?...

– Та дарма

«Що далі» – питаєте!

Цю книжку читайте!

Читайте, то й визнаєте!

Вчитель: Цю книгу читали наші любі першокласники не самі, а зі своїми членами родини.

Марина – із сестричкою Оленкою.

В мене є мала сестричка.

Хоч вона і невеличка,

І хоча ще не читає,

Дуже книги полюбляє.

А як книжку цю придбала,

З рук її не випускала,

Й все малюнки розглядала,

Й прочитав мене благала.

Як півкнижки прочитали,

Ми з сестрою радість мали.

Прочитали за годину

Ще і другу половину,

І скажемо усім нишком:

Читайте! Це чудова книжка!?

Вчитель: Дмитрик – із бабусяю.

(Дмитрик читає вірш для бабусі).

Валентина Штинько. «Неслухняний зайчик»

Зайчик маму не послухав

І під душем миє вуха.

Має сірий в тім потребу,

Адже душ цей – просто з неба.

Зовсім крихітна хмаринка

Лле на землю крапельки.

По травичці трох-торох,

Наче сиплеться горох,

Хоч визбируй їх у горщик.

Душ цей має назву – дощик.

Сполошилися синиці:

Зайчик може застудиться!

Вчитель: Захар і Настя хочуть подарувати цей вірш своїй матусям і татусям.

Валентина Штинько. «Чий боровик?»

– Слухай, білочко, ганьба!

Я ж знайшов цього гриба!

Я почув його нутром:

Шапка, мов аеродром.

Я летів собі, летів,

Потім відпочити сів...

– Відпочив? То й відлітай,

А гриба мені віддай,

Бо у мене білченята,

Треба їх нагодувати.

Я зібрала вже горішки,

Але їх ну зовсім трішки...

Плигнула на гілку вище,

Аж дивлюся – ну й грибище!

Я з ліщини скік сюди,

Он на стежечці – сліди...

– Білочко, облиш образи,

Бо гриба знайшли ми разом.

Тож клади до козубка

Нашого боровика!

Вчитель: А цей вірш – дорогеньким бабусям і дідусям.

Валентина Штинько. «Дідусева наука»

Біг із лісу їжачок
В дуже ранню пору.
Ніс додому кошачок,
В ньому – мухомори.
Гарні шапинки у них,
Червоні в горошки.
Їжачок зібрати встиг
Мухоморів трошки.

Що отруйні ці гриби,
Він не знав, не відав.
Тож додому поспішав
З ними до обіду.

Та сказав йому дідусь
Мудрий, сивочолий:
– Мухоморів не збирай,
Онучку, ніколи!

А щоб знав, які на смак
Грибочки хороші,
Ось тобі боровички,
Покуштуй їх, прошу.

Вчитель: А чому наша Наталочка зажурилася?

Наталочка: Ні братика, ні сестрички у мене немає,
І цим я журюся, від цього страждаю.

А якби я їх мала, то б віршик цей їм прочитала.

Валентина Штинько. «Хитре лисеня»

Рудохвосте лисеня
На рибалку йшло щодня.
І трудилось неспроста –
Рибка й справді золота
Впіймалась на муху!
А метелик наш підслухав,
Що рибалка шепотів
Здобичі на вухо:
– Відпущу тебе, не бійся,
Тільки завтра знов зловися.
Я прийду рибалить зрання
Й загадаю три бажання.
І хай буде так щодня,
Я ж бо хитре лисеня!

Вчитель: А ще ти, Наталочко, зможеш розповісти своїм рідним такі відомості про лисицю.

1. Завдяки довгому пухнастому хвостові створюється враження, що тваринка ця більша, ніж насправді. Але лисиця невелика. Довжина її тіла 50–90 сантиметрів, хвоста – 40–60 сантиметрів. А маса її усього 4–5 кілограмів.

2. Хитрує лисиця не лише в казках, а й у повсякденному житті. Не раз, наприклад, спостерігали, як обдурює птахів: перекине на бік, відкине лапи – лежить не ворухнеться, ніби мертва. Підлетить поцікавиться сорока чи ворона – дивись і попаде хитрунці в лапи.

3. Лисиця має добрий слух і нюх, гарну пам'ять: найменші зміни в звичайній обстановці помічає одразу і виявляє необхідну обережність. Добре плаває, стрибає і навіть танцює. Чи чули ви коли-небудь про танець фокстрот? Його назва так і перекладається – «лисячий танець». Танцюють і метелики, погляньте.

Виконується танець метеликів.

Вчитель: Думаю, що не випадково прибули до нас ці метелики. І кому ж ці квіти?

Валентина Штинько. «Модниця»

Правда, дуже до лица
Модниці обновка ця?

Таж таких ідей не густо –
Капелюшок із капусти.
А коли знімала мірку,
То для вух прогризла дірку.
І браслетик, і намисто
Зроблені з художнім хистом.
– Ой, а що оце за пташка
Принесла мені ромашку?
– Не впізнала? Бідолашка!
Ми ж метелики, а не пташка.

Вчитель: Під час роботи нашого міні-проекту діти довідалися, що колись про погоду дізнавалися не з інтернету, а зі спостережень за тваринами, зокрема і зайцями.

Зайці-прогностики

1. Заєць більше не приходять до саду – холодна зима вже позаду.
2. Зранку в снігу немає заячого сліду – буде віхола до обіду.
3. Зайці підходять ближче до житла – буде мороз.
4. Заєць обирає лігво вище, ніж звичайно, – наближається негода.
5. Якщо в бурю, хуртовину зайці не виходять зі схованок, то негода ще триватиме.

Гра «Заяча хатка»

Вчитель: Коли діти прочитали назву наступного вірша, то знайшли приказки і прислів'я про вовка та ведмедя.

1. У ведмедя десять пісень, та все про мед.
2. Буває, що й ведмідь літає.
3. Не прав ведмідь, що корову з'їв, не права й корова, що в ліс пішла.
4. Чи хто видав, щоб ведмідь щебетав?
5. Як вовк ситий, то й баран цілий.
6. Вовк старіє, але не добріє.
7. Вовка ноги годують.
8. Побачив вовк козу, та й забув про грозу.

Валентина Штинько. «Як ведмедик півня рятував»

– Стій-но, вовчику, отямся,
Ти куди оце зібрався?!
І чому в твоїм мішку
Хтось кричить: «Ку-ку-рі-ку!»
– Півня я зустрів на стрісі,
Захотів він жити в лісі.
Ми тепер мандруєм разом,
– Ой, ведмедику, не вір!
Бо вовчисько – хижий звір.
Він схопив мене за спину
І запхав у цю торбину.
Порятуй мене, я прошу!
Ти ж, Михайлику, хороший...

– Я тебе ще вчора вранці
Бачив, хитрий сіроманцю!
Вовк ведмедеві – не рівня.
Відпусти негайно півня!
І таке собі затам:
Менших кривдити не дам!

Вчитель: І ось ще про що дізналися діти.

Ох і смачненько готують наші матусі!
А ще смачніше наші бабусі.
І ми можемо тепер їм допомагати,
Бо знаємо, що в борщ червоний треба давати.
Борсучиха, яка все вміла,
Нас цього залюбки навчила.

Пісня на слова Валентини Штинько «Що забула борсучиха?»

Вчитель: А тепер до вашої уваги – зібрані дітьми відомості про борсука.

Борсук

1. Розміри: до 80 см. Забарвлення: двоколірний. Спи́на – бурувато-сіра, черево – чорне. На щоках – дві чорні смуги, які проходять через очі та вуха на спину.

2. Борсук – усеїдний звір, що віддає перевагу тваринній їжі. Рослинну частину його раціону становлять стебла, корінь, ягоди й гриби.

3. Раз на рік самка народжує 6–8 дитинчат. На зиму борсук впадає в сплячку, що триває з листопада по березень. Поширений на всій території України.

4. Борсук включений у Червону книгу України та вимагає охорони.

Вчитель: А тепер послухайте вірші про цілком людські якості, які наша Валентина Сергіївна помітила у звіряч.

Валентина Штинько. «Коли поруч друзі»

В житті усім потрібна дружба:

І для розваг, і для журби,

Із другом легше в світі жити,

Але й дружити треба вміти.

Слід другові допомагати,

В пригоді завжди захищати,

Слід жарти друга розуміти

Й самому жартувати вміти.

Коли ж якесь нерозуміння,

Потрібно виявить терпіння.

При сварці – швидше помириться:

Не варто з друзями сваритись.

Всі: Й ніколи й нізащо не хвалитись.

Валентина Штинько. «Букет для Жені»

Спозаранку ще синиця

В ліс літала по чорниці.

Повний кошик назбирала,

А Сірко їй каже: – Мало!

Ягідок тих тільки жменя,

Я ж зібрав букет для Жені.

Чемний пес я, це відомо,

Проведу дівча до дому.

А синичка як почула,

Сумно-сумно так зітхнула:

– Я не знала. Що Сірко

Неабиякий хвалько!

Вчитель: Перегортаючи сторінки книги, діти провели деякі математичні дослідження і виявили:

1. У книжці 19 сторінок і дев'ять віршів.

2. Розміри сторін: 21 см на 29 см.

3. Героями книжки є десять тварин.

4. Вірші надруковано на непарних сторінках, а малюнки – на парних.

Література

1. Стрелков Д. Г. Ілюстрована енциклопедія тварин: Наші сусіди [Текст] / Д. Г. Стрелков, О. Ф. Цеханська. – Х. : Пегас, 2007. – 112 с. : іл.

2. Українські приказки, прислів'я і таке інше [Текст] / О. В. Маркович та ін. ; уклад М. Номис. – К. : Либідь, 1993.

3. Штинько В. Що забула борсучиха? [Текст] / Валентина Штинько, Валентина Михальська. – Луцьк : МКФ «Християн. життя», 2014. – 20 с. : іл.

4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vollibr.org.ua/index.php/struktura-biblioteki/14-sample-data-articles/290-shtinko-valentina-sergijivna>

5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://info-animal.at.ua/>

6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eco-live.com.ua/content/ts%D1%96kav%D1%96-fakti-pro-tvarin>

5. Розділові знаки вживаються: крапка – 37 разів, кома – 66, знак оклику – 24, знак питання – шість разів.

6. Найбільше в малюнках зеленого кольору.

Вчитель: Дорога Валентино Сергіївно!

Ми читаємо завзято,

Ваші вірші нам – це свято!

Гарні вони для хлоп'ят,

Любі вони для дівчат.

І малюнки чудові, різнокольорові!

Вчитель: Ми шукали відомості й про вас, і ось що дізналися.

Валентина Штинько.

Член Національної спілки письменників України. Автор збірок поезій «Тінь сльози», «Тернова хустка», «Тернослов», повісті «Наречена гетьманича», збірок віршів для дітей «Давай дружити», «Мартинове щедрування», «Що забула борсучиха?».

Нам дуже сподобалися ваші вірші, які наповнені добротою і теплом. Ми раді зустрічі з вами.

Валентина Михальська.

Перший лауреат обласної мистецької премії імені Йова Кондзелевича. Кавалер ордена Княгині Ольги. Художниця і поетеса. На її творчому рахунку – персональні виставки у Києві, Львові, Луцьку та інших містах України.

Від її малюнків не можна відірвати очей. Їх веселкові кольори нас зігрівають, збагачують і огортають любов'ю.

А зараз вашій увазі вірші, які склали діти під впливом ваших віршів, шановна Валентино Сергіївно.

Лиска бігла по стежинці – роздавала всім гостинці:

Зайчику – морквинку, пташечці – зернинку,

На галявині лісовій по травичці запашній,

Ходить тато-їжачок та скликає діточок.

Живе в лісі зайченя,

Таке грайливе, мов дитя.

На галявині все скаче,

Наче той гарненький м'ячик.

Я із лісу йшов додому

Через ліс по лузі.

А назустріч мені зайчик

В білому кожусі.

Жив у лісі їжачок,

Мав він сто голочок.

У клубочок він згортався,

Як від ворога ховався.

Звучить «Пісня про книгу».

Висновок. За час роботи над проектом діти прочитали нову книгу, дізналися про її авторів; удосконалювали навички виразного читання віршів; розвивати дослідницькі якості, бажання ділитися прочитаним із друзями.